

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 1

1-) Bu parçada nefse yöneltilen temel uyarı nedir? (14 kelime)

Hayatın yüksek maksatlar

2-) Hayatın “ulvî gayelere dönük” ve “kıymetli hazineleri toplayan” bir emanet olduğu söylenince bundan ne anlaşılır? (14 kelime)

İnsan hayatının sıradan

3-) Metinde geçici hazlara yönelmek hangi bakımdan eleştirilmektedir? (15 kelime)

Akıl ve insaf

4-) “Hiç-ender-hiç” diye nitelenen şeyler hangi tür meşgalelerdir? (8 kelime)

Nefsin anlık

5-) Parçaya göre insan hayatını zayi etmemek için ne yapmalıdır? (12 kelime)

Verilen ayetlerdeki ilahî

6-) Burada sadece düşünmek değil, ayrıca amel etmek de isteniyor. Bu ikisinin birlikte anılması neyi gösterir? (11 kelime)

Gerçeği bilmenin

7-) Ayetlerde nefse hem kötülük yönünün hem de sakınma yönünün bildirildiği ifade ediliyor. Bu, insanın hangi özelliğine işaret eder? (11 kelime)

İnsanın iki

8-) Başarıya eren kimse ayetlerin işaretine göre nasıl bir kimsedir? (10 kelime)

İç dünyasını

9-) Hüsrana düşen kimse nasıl tanıtılmaktadır? (10 kelime)

Nefsini kirleten,

10-) Son duada Peygamberimiz, ailesi, ashâbı ve bütün müminler için rahmet ve selamet istenmesi hangi ümmet bilincini yansıtır? (15 kelime)

Ferdî kurtuluşla yetinmeyen,

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 2

1-) Bu bölümde insanın kendi nefsine hitap edilmesinin eğitici yönü nedir? (13 kelime)

Kişiyi başkasını değil

2-) Metne göre hayatın boş yere harcanması en çok hangi tercihte ortaya çıkar? (11 kelime)

Yüksek anlam

3-) Parçada “akıl” ve “insaf”ın birlikte anılması neden önemlidir? (13 kelime)

Meselenin sadece mantıkla

4-) Buradaki eleştiri dünya nimetlerinin varlığına mı, yoksa onlara bağlanma biçimine mi yöneliktir?

(11 kelime)

Asıl eleştiri,

5-) Verilen ayetler üzerinde düşünmek, insanı hangi farkındalığa taşımalıdır? (11 kelime)

Nefsinin sorumluluğunu,

6-) Ayetlerde geçen ilahî yeminlerin zikredilmesi anlatıma nasıl bir ağırlık kazandırır? (12 kelime)

Verilecek hükmün son

7-) Nefsin hem günaha hem takvaya açık olduğunun bildirilmesi, insan özgürlüğü hakkında ne

düşündürür? (11 kelime)

İnsanın seçime

8-) “Kendini arındırmak” ifadesi ahlaki bakımdan hangi süreci anlatır? (14 kelime)

Kötü eğilimleri terbiye

9-) “Düşünüp amel et” emri üniversite çağındaki bir genç için pratikte ne ifade eder? (12 kelime)

İnandığı hakikatleri sadece

10-) Bütün mümin erkek ve kadınlar için rahmet dilenmesi, bireysel arınma ile toplumsal bağ arasında nasıl bir ilişki kurar? (12 kelime)

Kişisel temizliğin ümmet

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 3

1-) Parçanın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir? (14 kelime)

İnsan, çok değerli

2-) Metinde hayatın değerli olduğu hangi iki yönle vurgulanmaktadır? (10 kelime)

Yüksek hedeflere

3-) Geçici zevkler karşısında hayatın heba edilmesi neden büyük bir kayıp sayılmaktadır? (14 kelime)

Çünkü kısa süreli

4-) Ayetlerde nefsin yapısıyla ilgili hangi temel gerçek bildirilmektedir? (11 kelime)

Nefsin içinde

5-) Metne göre gerçek kurtuluşun ölçüsü nedir? (5 kelime)

Nefsi

6-) Başarısızlığın sebebi olarak hangi iç tutum öne çıkmaktadır? (11 kelime)

Nefsi kirleten,

7-) Sadece ayetleri okumakla yetinmeyip onların gereğine göre yaşamak niçin önemlidir? (14 kelime)

Çünkü ilahî rehberlik

8-) Son kısımdaki dua, öğütlerle amel arasındaki ilişkiyi nasıl pekiştirir? (14 kelime)

İnsanın yalnız kendi

9-) Salavatla bitirilmesi, peygamberî rehberliğin bu öğütteki yerine dair ne düşündürür? (13 kelime)

Nefsin terbiyesinde Resulullah'ın

10-) Bu parçadan hareketle bir öğrenci kendi hayat planını nasıl gözden geçirebilir? (17 kelime)

Hedeflerini sırf anlık keyiflere

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 4

1-) Metinde nefse sorulan soru aslında hangi hükmü sezdirir? (11 kelime)

Böyle bir

2-) Hayatın yüksek amaçlara dönük olduğunun hatırlatılması, insanın kendine bakışını nasıl değiştirmelidir? (15 kelime)

Kendisini sırf haz

3-) Parçada dünya lezzetlerinin hangi özelliği özellikle öne çıkarılmıştır? (6 kelime)

Sürekli

4-) Nefsanî tatminlerin “değersiz” görülmesi, onların sonuçları hakkında ne ima eder? (10 kelime)

İnsana kalıcı

5-) Ayetlerde nefsin içine iki yolun bilgisi bırakılmış olması, eğitim açısından neyi gerekli kılar? (8 kelime)

Terbiye, muhasebe

6-) “Arındırma” ile “gömüp bozma” arasında nasıl bir karşıtlık kurulmaktadır? (12 kelime)

Biri insanın iç

7-) Burada geçen başarı anlayışı dünyevî başarı anlayışından hangi yönüyle ayrılır? (10 kelime)

Ölçüyü dış

8-) Metindeki emir kipleri okuyucudan nasıl bir tavır beklemektedir? (15 kelime)

Pasif bir dinleyicilik

9-) Son bölümdeki dua, bilginin sonunda hangi kulluk tavrını öğretir? (9 kelime)

Şükür, salavat,

10-) Bu metinden çıkarılacak en temel ahlaki ders nedir? (13 kelime)

İnsanın kendisini arındırmaya

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 5

1-) Bu parçadaki uyarının muhatabı doğrudan kimdir? (6 kelime)

İnsanın

2-) Metne göre hayatın boş yere tüketilmesi hangi yanlış öncelikten kaynaklanır? (12 kelime)

Kalıcı ve yüce

3-) Nefsin geçici hazlara yönelmesi neden “israf” sayılabilir? (11 kelime)

Çünkü çok

4-) Parçada önerilen çözüm yolu yalnızca duygusal bir coşku mudur, yoksa bilinçli bir yöneliş midir? (10 kelime)

Bilinçli bir

5-) Ayetlerde nefsin kötülüğe meyli ile sakınma kabiliyetinin beraber anılması, insan tabiatının hangi yönünü açıklar? (8 kelime)

Çatışmalı ve

6-) Metinde felah ile hangi ahlaki görev arasında bağ kurulmuştur? (9 kelime)

İç arınma

7-) Hüsrânın sebebi dış şartlar mı, yoksa iç ihmal midir? (9 kelime)

Vurgu esas

8-) Ayetleri “düşünmek” ile “amel etmek” arasında nasıl bir sıra vardır? (10 kelime)

Önce anlam

9-) Peygamberimize ve hidayet yıldızları olarak anılan yakınlarına salât ve selâm getirilmesi, rehberliğin kaynağı hakkında ne bildirir? (13 kelime)

Hak yolda yürümekte

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 6

1-) Parçada hayatın değeri hatırlatıldıktan sonra hangi yanlış davranış eleştiriliyor? (11 kelime)
Böyle bir

2-) “Akıl ve insaf” ölçüsüne vurgu yapılması, bu çağrının hangi iki yönünü ortaya koyar? (9 kelime)
Hem doğru

3-) Metne göre insan, hayatını korumak ve boşa geçirmemek için hangi kaynağa yönelmelidir? (11 kelime)
İşaret edilen

4-) Ayetlerde gök, yer ve nefis gibi unsurların ardından gelen sonuç cümleleri, okuyucuya neyi hissettirir? (11 kelime)
Kâinattan insana

5-) Nefse iyi ve kötü istikametlerin bildirilmiş olması, mazeret üretme imkânını nasıl etkiler? (10 kelime)
İnsanın doğruyla

6-) Arınma başarısının merkezinde dış görünüş mü, iç dünyanın ıslahı mı vardır? (4 kelime)
İç

7-) Nefsin gömülmesi veya kirletilmesi ifadesi, manevi bakımdan nasıl bir tehlikeyi anlatır? (12 kelime)
Fıtrattaki hayrın bastırılması,

8-) Parçanın öğretim yöntemi bakımından soru, delil ve dua şeklinde ilerlemesi ne sağlar? (17 kelime)
Önce sarsıcı bir sorgulama

9-) Parçanın sonunda yer alan salavat ve dua, metnin genel havasına nasıl bir katkı sağlar? (14 kelime)
Öğüdü kulluk şuuru,

CEVAP ANAHTARI

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçada nefse yöneltilen temel uyarı nedir?

Hayatın yüksek maksatlar için verildiği unutulup değersiz ve geçici nefsanî zevklere harcanmaması gerektiği uyarısıdır.

2-) Hayatın “ulvî gayelere dönük” ve “kıymetli hazineleri toplayan” bir emanet olduğu söylenince bundan ne anlaşılır?

İnsan hayatının sıradan bir varlık hâli olmadığı, büyük manalar ve değerli imkânlar taşıdığı anlaşılır.

3-) Metinde geçici hazlara yönelmek hangi bakımdan eleştirilmektedir?

Akıl ve insaf açısından uygun görülmemekte; insanın değerli hayatını küçük menfaatler uğruna boşa tüketmesi sayılmaktadır.

4-) “Hiç-ender-hiç” diye nitelenen şeyler hangi tür meşgalelerdir?

Nefsin anlık hoşlanmaları ve dünyanın kalıcı olmayan tatlarıdır.

5-) Parçaya göre insan hayatını zayi etmemek için ne yapmalıdır?

Verilen ayetlerdeki ilahî yeminleri ve onların bildirdiği sonucu düşünüp buna göre davranmalıdır.

6-) Burada sadece düşünmek değil, ayrıca amel etmek de isteniyor. Bu ikisinin birlikte anılması neyi gösterir?

Gerçeği bilmenin tek başına yeterli olmadığını, bilginin davranışa dönüşmesi gerektiğini gösterir.

7-) Ayetlerde nefse hem kötülük yönünün hem de sakınma yönünün bildirildiği ifade ediliyor. Bu, insanın hangi özelliğine işaret eder?

İnsanın iki farklı yola yönelebilecek bir imtihan varlığı olduğuna işaret eder.

8-) Başarıya eren kimse ayetlerin işaretine göre nasıl bir kimsedir?

İç dünyasını arındıran, nefsini temizleyen ve takva yönünü güçlendiren kimsedir.

9-) Hüsrana düşen kimse nasıl tanıtılmaktadır?

Nefsini kirleten, onu aşağı çeken ve içindeki hayrı bastıran kimsedir.

10-) Son duada Peygamberimiz, ailesi, ashabı ve bütün müminler için rahmet ve selamet istenmesi hangi ümmet bilincini yansıtır?

Ferdî kurtuluşla yetinmeyen, Resulullah’a bağlılık ve bütün müminlerle manevi dayanışma taşıyan bir ümmet bilincini yansıtır.

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Bu bölümde insanın kendi nefesine hitap edilmesinin eğitici yönü nedir?

Kişiye başkasını değil önce kendisini sorgulamaya, iç muhasebeye ve samimi bir yüzleşmeye çağırır.

2-) Metne göre hayatın boş yere harcanması en çok hangi tercihte ortaya çıkar?

Yüksek anlam taşıyan bir ömrü geçici dünya tatminlerine bağlamakta ortaya çıkar.

3-) Parçada “akıl” ve “insaf”ın birlikte anılması neden önemlidir?

Meselenin sadece mantıkla değil, adaletli ve dürüst bir değerlendirmeye ele alınması gerektiğini gösterir.

4-) Buradaki eleştiri dünya nimetlerinin varlığına mı, yoksa onlara bağlanma biçimine mi yöneliktir?

Asıl eleştiri, onları hayatın asıl gayesi hâline getiren yanlış yönelişe yöneliktir.

5-) Verilen ayetler üzerinde düşünmek, insanı hangi farkındalığa taşımalıdır?

Nefsinin sorumluluğunu, içindeki eğilimleri ve kurtuluşun arınmada olduğunu fark etmeye taşımalıdır.

6-) Ayetlerde geçen ilahî yeminlerin zikredilmesi anlatıma nasıl bir ağırlık kazandırır?

Verilecek hükmün son derece önemli olduğunu vurgular ve dikkatleri güçlü biçimde toplar.

7-) Nefsin hem günaha hem takvaya açık olduğunun bildirilmesi, insan özgürlüğü hakkında ne düşündürür?

İnsanın seçime sahip olduğunu ve bu seçimin sonuçlarından sorumlu tutulduğunu düşündürür.

8-) “Kendini arındırmak” ifadesi ahlaki bakımdan hangi süreci anlatır?

Kötü eğilimleri terbiye edip kalbi ve davranışları Allah’ın razı olacağı hâle getirme sürecini anlatır.

9-) “Düşünüp amel et” emri üniversite çağındaki bir genç için pratikte ne ifade eder?

İnandığı hakikatleri sadece sözde bırakmayıp günlük kararlarında, alışkanlıklarında ve ahlakında uygulaması demektir.

10-) Bütün mümin erkek ve kadınlar için rahmet dilenmesi, bireysel arınma ile toplumsal bağ arasında nasıl bir ilişki kurar?

Kişisel temizliğin ümmet şuuru ve müminlerle beraber dua etme ahlakıyla tamamlandığını gösterir.

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Parçanın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir?

İnsan, çok değerli olan hayatını geçici hazlarla tüketmemeli; nefsinin arındırma bir kulluk çizgisinde yaşamalıdır.

2-) Metinde hayatın değerli olduğu hangi iki yönle vurgulanmaktadır?

Yüksek hedeflere yönelmiş olması ve içinde değerli manaları barındırmasıyla vurgulanmaktadır.

3-) Geçici zevkler karşısında hayatın heba edilmesi neden büyük bir kayıp sayılmaktadır?

Çünkü kısa süreli tatminler uğruna çok daha yüce ve kalıcı maksatlar feda edilmiş olur.

4-) Ayetlerde nefsin yapısıyla ilgili hangi temel gerçek bildirilmektedir?

Nefsin içinde hem bozulmaya hem de korunmaya dönük yönlerin bulunduğu bildirilmektedir.

5-) Metne göre gerçek kurtuluşun ölçüsü nedir?

Nefsi temizleyip manevi olgunluğa yöneltmektir.

6-) Başarısızlığın sebebi olarak hangi iç tutum öne çıkmaktadır?

Nefsi kirleten, onu aşağı isteklerin içinde boğan iç tutum öne çıkmaktadır.

7-) Sadece ayetleri okumakla yetinmeyip onların gereğine göre yaşamak niçin önemlidir?

Çünkü ilahî rehberlik insanda fiile dönüşünce fayda verir; kuru bilgi tek başına dönüşüm sağlamaz.

8-) Son kısımdaki dua, öğüt ile amel arasındaki ilişkiyi nasıl pekiştirir?

İnsanın yalnız kendi gücüne değil Allah'ın yardımına da muhtaç olduğunu hatırlatarak öğüt ile ibadetle tamamlar.

9-) Salavatla bitirilmesi, peygamberî rehberliğin bu öğütteki yerine dair ne düşündürür?

Nefsin terbiyesinde Resulullah'ın getirdiği nurun ve hidayetin merkezî bir yere sahip olduğunu düşündürür.

10-) Bu parçadan hareketle bir öğrenci kendi hayat planını nasıl gözden geçirebilir?

Hedeflerini sırf anlık keyiflere göre değil, ahlaki temizlik, kulluk şuuru ve kalıcı fayda ölçüsüne göre yeniden düzenleyebilir.

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Metinde nefse sorulan soru aslında hangi hükmü sezdirir?

Böyle bir hayatı basit zevkler uğruna tüketmenin doğru olmadığı hükmünü sezdirir.

2-) Hayatın yüksek amaçlara dönük olduğunun hatırlatılması, insanın kendine bakışını nasıl değiştirmelidir?

Kendisini sırf haz peşinde koşan biri değil, sorumluluk taşıyan değerli bir kul olarak görmesini sağlamalıdır.

3-) Parçada dünya lezzetlerinin hangi özelliği özellikle öne çıkarılmıştır?

Sürekli olmayıp geçip gitmeleri öne çıkarılmıştır.

4-) Nefsanî tatminlerin “değersiz” görülmesi, onların sonuçları hakkında ne ima eder?

İnsana kalıcı fayda vermediklerini, hatta asıl görevinden uzaklaştırdıklarını ima eder.

5-) Ayetlerde nefsin içine iki yolun bilgisi bırakılmış olması, eğitim açısından neyi gerekli kılar?

Terbiye, muhasebe ve bilinçli tercih yapmayı gerekli kılar.

6-) “Arındırma” ile “gömüp bozma” arasında nasıl bir karşıtlık kurulmaktadır?

Biri insanın iç dünyasını yükseltip kurtuluşa götürürken diğeri hakikati bastırıp zarara sürükler.

7-) Burada geçen başarı anlayışı dünyevî başarı anlayışından hangi yönüyle ayrılır?

Ölçüyü dış kazançta değil, nefsin temizliği ve manevi doğrulukta arar.

8-) Metindeki emir kipleri okuyucudan nasıl bir tavır beklemektedir?

Pasif bir dinleyicilik değil, düşünerek karar veren ve gereğini yerine getiren aktif bir tavır beklemektedir.

9-) Son bölümdeki dua, bilginin sonunda hangi kulluk tavrını öğretir?

Şükür, salavat, rahmet talebi ve Allah’a yöneliş tavrını öğretir.

10-) Bu metinden çıkarılacak en temel ahlaki ders nedir?

İnsanın kendisini arındırmaya çalışması, ömrünü geçici heveslere vermemesi ve vahyin gösterdiği istikamette yaşamasıdır.

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçadaki uyarının muhatabı doğrudan kimdir?

İnsanın kendi nefsi ve iç dünyasıdır.

2-) Metne göre hayatın boş yere tüketilmesi hangi yanlış öncelikten kaynaklanır?

Kalıcı ve yüce gayeleri geri plana itip geçici zevkleri öne almaktan kaynaklanır.

3-) Nefsin geçici hazlara yönelmesi neden “israf” sayılabilir?

Çünkü çok kıymetli bir ömür, düşük değerdeki şeyler uğruna harcanmış olur.

4-) Parçada önerilen çözüm yolu yalnızca duygusal bir coşku mudur, yoksa bilinçli bir yöneliş midir?

Bilinçli bir yöneliştir; düşünme ve ona göre davranma birlikte istenmektedir.

5-) Ayetlerde nefsin kötülüğe meyli ile sakınma kabiliyetinin beraber anılması, insan tabiatının hangi yönünü açıklar?

Çatışmalı ve imtihanlı bir yapıya sahip olduğunu açıklar.

6-) Metinde felah ile hangi ahlaki görev arasında bağ kurulmuştur?

İç arınma ve nefis terbiyesi görevi arasında bağ kurulmuştur.

7-) Hüsrânın sebebi dış şartlar mı, yoksa iç ihmal midir?

Vurgu esas olarak iç ihmale, yani nefsin kirletilmesine yapılmaktadır.

8-) Ayetleri “düşünmek” ile “amel etmek” arasında nasıl bir sıra vardır?

Önce anlam üzerinde tefekkür edilir, ardından bu idrak davranışa taşınır.

9-) Peygamberimize ve hidayet yıldızları olarak anılan yakınlarına salât ve selâm getirilmesi, rehberliğin kaynağı hakkında ne bildirir?

Hak yolda yürümekte peygamberî rehberliğin ve onu taşıyan örnek neslin önemli olduğunu bildirir.

lisans 11-soz-p16-kapanis-kasem-ayetleriyle-ihtar-ve-salavat-dua - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Parçada hayatın değeri hatırlatıldıktan sonra hangi yanlış davranış eleştiriliyor?

Böyle bir hayatın gelip geçici benlik arzularına bağlanarak boşa çıkarılması eleştiriliyor.

2-) “Akıl ve insaf” ölçüsüne vurgu yapılması, bu çağrının hangi iki yönünü ortaya koyar?

Hem doğru düşünmeyi hem de vicdanlı değerlendirmeyi ortaya koyar.

3-) Metne göre insan, hayatını korumak ve boşa geçirmemek için hangi kaynağa yönelmelidir?

İşaret edilen Kur’an ayetlerinin anlamı üzerinde düşünmeli ve onların rehberliğine uymalıdır.

4-) Ayetlerde gök, yer ve nefis gibi unsurların ardından gelen sonuç cümleleri, okuyucuya neyi hissettirir?

Kâinattan insana uzanan ciddi bir ilahî hatırlatma ve sorumluluk bilinci hissettirir.

5-) Nefse iyi ve kötü istikametlerin bildirilmiş olması, mazeret üretme imkânını nasıl etkiler?

İnsanın doğruyla yanlış ayırt edebilme imkânı bulunduğunu göstererek mazereti daraltır.

6-) Arınma başarısının merkezinde dış görünüş mü, iç dünyanın ıslahı mı vardır?

İç dünyanın ıslahı vardır.

7-) Nefsin gömülmesi veya kirletilmesi ifadesi, manevi bakımdan nasıl bir tehlikeyi anlatır?

Fıtrattaki hayrın bastırılması, kalbin kararması ve insanın kendi hakikatinden uzaklaşması tehlikesini anlatır.

8-) Parçanın öğretim yöntemi bakımından soru, delil ve dua şeklinde ilerlemesi ne sağlar?

Önce sarsıcı bir sorgulama yapar, sonra vahiyden delil getirir, en sonda da kalbi duaya yönelterek mesajı pekiştirir.

9-) Parçanın sonunda yer alan salavat ve dua, metnin genel havasına nasıl bir katkı sağlar?

Öğüdü kulluk şuuru, Peygamber sevgisi ve müminler için rahmet dileğiyle tamamlayarak manevi derinlik kazandırır.